

თბილისი 1942 წ. ცალკე
№ 60

ქრონული
ბიზლირიქა

ს ი ა ნ ბ ი

ნახ. გ. ლომიძისა

სნობილი „უცნობი“

შეეცის ქალაქი საბარანდა პროვოცაციული მიზნით დაბომა თვითმფრინავმა, რომელსაც ღერძის სა-
ხელმწიფოების პრესა „უცნობი ეროვნების თვითმფრინავს“ უწოდებს.

გაზეთებიდან

ცნობილი ყაჩაღის „უცნობი“ ოინი, რომლის გამდაცნობად ელემენტარული ცნობიერება სრულიად საკმარისია

„პიტლერულ ჟურნალ „დეიტში კინოლოგენ ცეიტუნგში“ და-
იბეჭდა სტატიები, რომელშიაც მოუწოდებენ დაიცვან ძალები,
რომელთაც გერმანიაში ხორცის ნაკლებობის გამო ახადგურებენ“.
გ ა ზ ე თ ე ბ ი დ ა ნ

ნან. ს. ნადარეშივილისა

— გაიგე ჰანს, თურმე ძალების დაკვლას კრძალავენ? რაღა მეშველება, რითი უნდა ვიკვებო? მე ხომ უცხიმილ ცხოვრება არ შემოიძლია?
— ნუ დარღობ, ჩემო ამალია! ძალების დაკვლას თუ აკრძალავენ, კატებს გიშოვნი!

გ ა უ ჯ ი რ ო ვ ნ ე ბ ა

გერმანიის შეიარაღებული ძალების მთავარ შტაბის სხდომის დარბაზში „ფიურერის“ მოსვლას ელოდებოდნენ.

უკანასკნელ ხანებში „ფიურერი“ შტაბის სხდომებს მხოლოდ შტაბის შენობაში ატარებდა, რაც გამოწვეული იყო იმ მოსაზრებით, რომ მას სამხედრო უმაღლეს პირებზე ერთნაირი „მოწყალება“ მიეღო, თავმდაბლობა გამოეჩინა და მით გენერლების „გული მოეგო“, რომლებსაც მისი მთავარსარდალად დანიშვნა სასაცილოდ არ ყოფნიდათ.

გენერლებს თავი დაეხარათ და ცხვირები ჩამოეშვათ. მათ სახეებზე შიში გამოკრთოდა. ასე გვეგონებოდათ სავარძლებში გენერლების ფიტულები ჩაულაგებიათო. ზოგი მათგანი შემოსასვლელ კარებს მიშტერებოდა, ზოგიერთები კი ასე საყვედურობდნენ:

- ნეტა მანაც ვიცოდეთ, ასეთი რა ჩავიდინეთ?
- ნეტა რა დავაშავეთ?
- ნეტა რას თხოულობს ფიურერი ჩვენგან?

ყველას კი წარმოდგენილი ჰქონდა საშინელი სურათი, წინა დამის სხდომისა, რომელზედაც ფიურერი დასაბმელ გიჟივით ღრიალებდა:

— „განა ეს არის თქვენი ჩემდამი ერთგულება? ნუთუ არ იცით კატასტროფის წინაშე ვლავებართ? მერე იცით, რა მოგეწიოთ თქვენ?“

ობის წინაშე, დაიწყო ყვირილი, ფეხების ბრაზუნით, სამეღნეს ხელი დასტაცა, სობრაზისაგან შუბლის ძარღვები სისხლით დაებერა, ხმა ყელში გაეჩხირა და ზრიალებდა, გულში რამდენჯერმე მუშტი დაირტყა და აქვითინდა. ცოტახნის შემდეგ, თითქოს დამშვიდდაო, ასეთი სიტყვებით მიმართა მათ:

- თქვე ძაღლის შვილებო თქვენა, რა გვინათ, შეიძლება თუ არა სამხედრო საქმეში თქვენზე მეტი ეფრეიტორმა იცოდეს?
- შეიძლება, თქვენო უმაღლესობავ, შეიძლება. — ერთხმად გაისმა დარბაზში.

— თქვე ტუტუცებო, თქვენა, შეიძლება თუ არა ეფრეიტორი გენოისი იყოს და ცენერალი კი უბრალო ჩვარი?

— დიახ, დიახ, თქვენო უმაღლესობავ, შეიძლება! — ერთხმად დაუდასტურეს გენერლებმა.

ამით დასრულდა წინდამის სხდომა, რომლის გაგრძელება „ფიურერმა“ დღესთვის დანიშნა.

— ალბათ ფიურერს წითელი არმია არ ასვენებს და ავიყებს. — ჩუმად ჩაულაპარაკა თავმოტვლებილმა გენერალმა გვერდით მჯდომ გენერალს, რომელსაც ჭერისათვის თვალები მიეპყრო.

— რა თქმა უნდა, წითლები ავიყებენ მას, თუმცა ვაი ჩვენს გაჩენას, განა მას მეტი ვავიყება სჭირდება?!

დარბაზის კუთხეში ორი გენერალი კი სა-

პიტლერის „ახალი წესების“ ვატარების შესახებ.

— იმ ფრანგ პატრიოტებს, რომლებიც ჩვენებმა დასაჯეს, დეკლარაცია განმარტდათ, რომელიც ასე თავდება თურმე:

„ამხანაგებო, რომლებიც ცოცხლები რჩებით, იყავით მედგარნი და შეუპოვარნი: იბრძოლეთ თავისუფალ საფრანგეთისა და ბრწყინვალე ბედნიერი მომავლისათვის“...

სამხრეთ სლავიაში პარტიზანულ მოძრაობაში მონაწილეობას იღებენ თურმე ასი ათასი სერბიელები, ჩერნოგორელები, ხორვატები, სლოვაკები...

ნორვეგიაში პატრიოტები მიმართავენ ხალხს, რომ არაფერი მისცენ გერმანელებს: „უმჯობესია ცეცხლს მივცეთ ყველაფერი, ვინემ გერმანელ ყაჩაღებსო“.

ჩეხოსლოვაკიაში მუშები საბოტაჟს მიმართავენ, მათი ლოზუნგია: „ჩვენს მიერ გამომუშავებული პროდუქტია უნდა იყოს მსოფლიოში ყველაზე უფრო ცუდი“.

აი რა აწუხებს ალბათ ჩვენს დიქტატორს. — მერე, ჩვენი რა ბრალია? ჩვენ რა დავაშავეთ?

ამ დროს კარები გაიღო და მისაღებ ოთახიდან ბოხი ხმა შემოიჭრა:

— ფიურერი მობრძანდება!

დარბაზი შეინძრა. გენერლები ფეხზე წამოიჭრნენ და გაფიქრებული სახეებით კარებს მიატყურდნენ. იგი, ვით ქარი, შემოვარდა დარბაზში და საწერ მაგიდასთან მიიჭრა, მარჯვენა ხელის აწევ-დაწვეით ანიშნა მათ, რომ დაშხდარიყვნენ. ყველანი თავიანთ სავარძლებში ჩაეშვენენ. „ფიურერმა“ თვალი მოავლო დარბაზს და კედელზე ჩამოკიდებულ მის ორ პორტრეტს მიაჩერდა, შუბლი შეიჭმუხნა.

— ხა, ხა, ხა, — დემონიურად გადიხარხარა მან.

ყველანი გაოცდნენ.

— ორი ჩემი პორტრეტი. ალბათ ერთი რეიხსკანცლერი გახლავთ, მეორე კი მთავარსარდალი...

— დიახ, დიახ, თქვენო უმაღლესობავ...

შებლავლეს გენერლებმა.

— ახლავე ჩამოიღეთ რეიხსკანცლერის პორტრეტი. აქ მე, მთავარსარდალი ვარ... გესმით, მთავარსარდალი...

— გვესმის, თქვენო უმაღლესობავ, გვესმის. — იღრიალა დარბაზმა.

გენერლები ერთმანეთს ეცილებოდნენ ერთერთი პორტრეტის ჩამოღებაში, მაგრამ სწორედ იმ მომენტში, როცა კედლებიდან პორტრეტები ჩამოჰქონდათ, გაისმა ფიურერის ბრძანება:

— შეჩერდით, მე ვბრძანე რეიხსკანცლერის პორტრეტის ჩამოღება, თქვენ კი...

ყველანი შეჩერდნენ, გაქვავდნენ.

არც ერთმა მათგანმა არ იცოდა, რომელი იყო რეიხსკანცლერისა და რომელი მთავარსარდალის პორტრეტი.

— აი, ხომ ხედავთ, თქვენ ბრიყვებო, თქვენა, — სად გამოჩნდა თქვენი შვიი გული... თქვენ არც კი იცით, რომელია მათ შორის მთავარსარდალის პორტრეტი. მანამდე, მე თქვენ არ მცნობთ, როგორც მთავარსარდალს! მე თქვენ... ბრძანა ფიურერმა და ამ დამუქრების შემდეგ სხდომა დამთავრებულად გამოაცხადა.

ნახ. ღონისა

„იმის შიშით, რომ საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ფრონტზე არ მოუწიოთ წასვლა, გავლენიან ფაშისტების შეთქმულებასთან ერთად ეწყობიან ზურგის საინტენდენტოს მოხელეებზე, ვაჭარების, მწიგნობრების, გერმანელი ხალხი მეტსახელად „ვირთაგვებს“ უწოდებენ“.

ფრიც უნდლიბერგი ახალი ჯვარწერილი იყო, როცა ჯარში გაიწვიეს. მის ოჯახში ჩოჩქოლი ჩა ვარდა:

დედამისი ბერტა ქვითქვითებდა, მამა ოხრავდა, ცოლი — ახალგაზრდა ქერა ელზა — თვალცრემლიანი და ფუსფუსებდა კუთხიდან კუთხეში და ხელების ფშვინებით რაღაცა გეგმებს ადგენდა.

თვით ფრიციც დიდ საგონებელში იყო: კაცმა რომ თქვას, ამისა საბაბი ჰქონდა ფრიცს — ბერლინელ მეღვინეს შვილს, რომელიც ობივაციულურ ნებ იგრობას დაჩვეულიყო და რაც მთავარია, საკმაოდ მხდალ და უხერხემლო ახალგაზრდად თვლებოდა მთელს უბანში. ამას დაუმატებოდა ლურჯთვალებიანი, ქერა ელზას სახლში დატოვება და მრავალი ისეთი რამ, რაც საერთოდ, თან სდევს ჯარში ყოფნას — ომის დროს.

ერთის სიტყვით, ცრემლები დაპა-ღუპით იღვრებოდა უნდლიბერგების ოჯახში. მართალია, ფრიცი კუწიანი იყო, ცოტაოდნად ელაპრო, ცოტაოდნად კოკილიც — ესე იგი ცალი ფეხი გაშეშებული ჰქონდა და ისიც გარკვეული იყო, რომ მას ჰგავნიდნენ საფრანგეთში, საოკუპაციო ჯარის შესავსებად განკუთვნილ ნაწილში. მაგრამ ეს მაინც არ ამცირებდა საფრთხეს.

— ვინ იცის, — ფიქრობდა ფრიცი, — სანამ საფრანგეთში ჩავალთ, საბჭოთა კავშირის ფრონტზე უკვე გათხელდება ჩვენი ჯარები, მათ შესავსებათ საჭირო მარაგი მუსოლინს, ანტონესუსს და ბარდო-შის საჭირო მარაგი გამოეღლიათ, აიღებენ და ისევ ჩვენ გვიტარებენ თავს რუსეთისაკენ. განა ცოტანი არიან ჩვენს ჯარში მასინჯები და ინვალიდები? მეც იქ მიმაყოლებენ. ფიქრის ამ ნაწილზე ფრიცს ში-შით აურჟოლებდა და ცივ ოფლს ასხამდა საფეთქლებზე.

— მე შენ გეტყვი და უკანვე დაბრუნდები იქიდან, — განაგრძობდა ფიქრს ფრიცი, — წითელ არმიის დარტყმებს, შიმშილს, ტილებს, ტიფს, რომელ ერთს გაუძლებ ფრიც უნდლიბერგ? — ეკითხებოდა იგი თავის თავს.

— იცი რა გითხრა ფრიცი? — შეაწყვეტინა ფიქრი ელზამ.

— რა?

— როგორმე მოახერხე, რომ ვახდე ვირთაგვა?

— რა?

— ვახდე ვირთაგვა, — მაშინ, ცხადია აქვე, ბერლინშივე დაგტოვებენ:

— ფრიცმა უიმედოდ ჩაიქნია ხელი?

— ეხ, ელზა, ბავშვი ყოფილხარ, — ვირთაგვობას ვინ გაღირსებს, როცა ყველა ვირთაგვას ადგილი დაქერილი აქვთ?

— ვის?

— ვის და გამოჩენილ ფაშისტების შვილებს. ისინი ხომ ფრონტზე არ მიდიან. დაურეკავენ შტაბში, ან წერილს მიუტანენ და მეორე დღეს უკვე ვირთაგვები ხდებიან. გულმოსაკლავი ის არის, რომ ისინი ვირთაგვების გილოვობასც ღებულობენ, ბევრს უკვე რკინის ჯვარი აქვს, საწყალი გერმანია, — ჰყიდიან, პირდაპირ ჰყიდიან!

— რა შვილებო, რა სთქვით? — შეეკითხა ცოლქმარს ბერტა, რომელმაც ცრემლიანი თვალები მოიწმინდა, — ვირთაგვაზე ლაპარაკობდით? სად ჰყიდიან ვირთაგვას? — ამბობენ მშვენიერი პასუხები კეთდება — ვირთაგვებისაგან.

— არა, დედა, ჩვენ სხვას ვამბობთ. — განუმარტა ბერტას ელზამ, — ჩვენ იმას ვამბობთ, იქნება მოვახერხებთ მეთქი, რომ ფრიცი ვირთაგვა ვახდეს.

— ო, ეს ერთადერთი ხსნა იქნებოდა ჩემო ძვირფასებო, უნდა ვეცადოთ: ფრანგ დორა ჭორსონი დაგვეხმარება, ჩვენი ნათესავია, თავის მხრივ მას გავლენიანი ნათესავი ჰყავს შტაბში.

ამ იდეამ უცბად გადაყარა უნდლიბერგების ოჯახზე გადაგრაგნილი სევდის ღრუბლები, დაამი-და, გაახარა ყველა. მართლაც მშვენიერი იდეა აღმოჩნდა, მეორე დღეს ფრიც უნდლიბერგი ვირთაგვების შტაბში ჩარიცხეს, — ესე იგი საოკუპაციო არმიის ერთ-ერთი მომარაგების ინტენდანტად დანიშნეს. ერთად-ერთი საწყენი შედეგი ამ წარჩინებისა მხოლოდ ის იყო, რომ თვით გერმანიაში ვირთაგვას ყვე-ლა ადგილი დაკავებული აღმოჩნდა ცნობილი ფაშისტების შვილების მიერ და ფრიცს უწევდა ეს კა-რიერა დროებით საფრანგეთში დაეწყო.

— გდმოგვიყვანენ, ძვირფასო, — ეუბნებოდა, — მას გაცილებიას ფრანგ დორა ჭორსონი; გარწმუნებ მალე გადმოგვიყვანენ საფრანგეთიდან, იმედი იქონიე.

ამ იმედით გააცილეს უნდლიბერგებმა ფრიცი, რომელსაც თვალცრემლიანი ქერა ელზა დაბეჯითე-ბით ავალებდა თავს გაფრთხილებოდა და წერილები ხშირად ეგზავნა მისთვის.

ფრიცი ასრულებდა ელზას თხოვნას — თავს უფრთხილდებოდა, — და წერილებს უგზავნიდა; ჯერ საფრანგეთიდან, შემდეგ პოლონეთიდან და ერთ მშვენიერ დღეს კი „პირიმის ფრონტიდან“ მიიღო ელზამ დაქმუნულ-დალაქული ფარატინი, რომელიც ძლივს გააჩრია.

— ძვირფასო ელზო, — სწერდა უნდლიბერგი თავის ქერა მეუღლეს, — გამართლდა ყველაზე საში-ნელი შიში: მეც საბჭოთა კავშირის ფრონტზე გამგზავნეს. ტყუილი აღმოჩნდა დაპირება ჩემი ვირთაგ-ვად დანიშნისა. მოგვხვებებს ყველანი და გამოგვრეკებს, როგორც საზარბაზნე ხორცი. მაღლობა ღმერთს, ჯერ ცოცხალი ვარ და სხვა არიებთან ერთად. ვასრულებ ფიურერის ჯარისკაცის საქმეს — ესე იგი ვშიშობოდა, ვიტან წითლების მიერ საშინელ დარტყმებს, თავს ვუფრთხილდები, ვოცნებობ შენზე და ვსოცავ მკენარებს. ჩემი თხოვნაა, ძვირფასო ელზო, მოახერხეთ, რომ ვირთაგვად გავხდე“.

ქერა ელზამ დიდხანს იტირა. ხელები დიდხანს იმტვრია და დიდხანს ემუდარა მასზე უკვე მიმაგ-რებულ მოიერიშეს, რომელიც პოლკოვნიკის ჩინით დადიოდა, და ბოლოს მიადწია კიდევ იმას, რომ ფრიც უნდლიბერგი ვირთაგვას თანამდებობაზე დანიშნეს — მიუშენეს ში.

რა თქმა უნდა, აქ შეიძლებოდა ჩვენი მოახრობის დამთავრებაც, მაგრამ ერთმა გარემოებამ გვა-ფიქრებინა პოლონეთში მივეყოლოდით ფრიცის ცხოვრებას, ბოლო კი ვახდელათ ჩვეულებრივი, როგორც არის და იქნება ბოლო ყველა ოკუპანტისა, რომელმაც საბჭოთა წმინდა მიწაზე დასდგა ფეხი, როგორც დამპყრობელი.

როცა უნდლიბერგის ნაწილში ქერა ელზას უკანასკნელი წერილი მივიდა, ფრიცი უკვე ამ ქვე-ყანას აღარ ეკუთვნოდა. წითელი არმიის მედგარი შეტევის დროს, ერთერთ მამაც საბჭოთა პატ-რიოტს, — ისიც ხიშტით გავემირა თხრილშივე, სადაც იგი დიდხანს ეგდო კუთხეში მიკრუნჩხული, და ისრწნებოდა როგორც გაგუდული ნამდვილი ვირთაგვა.

— შენს ათეულს რა დაემართა?
— წინ წავიდნენ, ვერ შევაკავე.
— უტვინოვ, შეტევაზე გადასულან და რად უნდა შეგეკავებინა?
— არა, ბატონო ოფიცერო, შეტევაზე კ არა, ტყვედ დანებდნენ წითლებს.

ქვეყნის უკანონო

ნახ. ს. ნადარეშვილისა

— ზაფხული მოდის, გული ცუდს მეუბნე-ბა. 1918 წელსაც ამ ქვეყნიდან სწორედ ზაფ-ხულში გავიქეცი.

- ამბობენ...
- რას ამბობენ?
- ამბობენ, სომ...

პანოვერელ ულას; ფეხებ მოყინულ ევრეიტორ პანსს ამ სიტყვებზე გააუჩქარა. ფაშისტურ კაპრ-ლიანი ქული თვალზე ჩამოიფხატა, ლოდებით მო-ხერგილი ეკლესიის ეზო-შიშნაკრავი თვალებით მო-ათვალიერა — გესტაპოელი ხომ არ გვითვალთვა-ლებსო, შემდეგ გულდანდობილად ისევ სკოლის მე-გობრის ლიბაწვრილებულ დიტრიხსაკენ კისერი მამლაყინწასავით წაიგრძელა...

ისინი ლუბლინის გარეუბნის ერთერთი ეკლესიის ეზოში საფლავის ლოდზე ისხდნენ... ისხდნენ და შემფოთებით სდუმდნენ. წითელი არმიის მიერ გა-ნადგურებულ მათ ნაწილებში ვინც კი გადარჩა, მოსვენება აღარ უნახავს, თვით ფრიცსა და მელუ-დეს შვილ ზუმბერგს, რაც ამ ჰოსპიტალში შეხვ-დნენ ერთმანეთს, ძილს უფროხობდა წითლების შე-მოკრის ან პარტიზანების თავდასხმის შიში.

და აი, მათ ყურამდე მიალწია პოლონეთის ქალაქ როზენდუდის რაიონში მომქმედი პარტიზანთა ქვემე-ხების გრილობა. მერე ვინ არიან ისინი?

— ამბობენ... წყნარად იწყებს საფლავის ლოდზე პოეტური ზუმბერგის... — ამბობენ, რომ...

ზუმბერგი კვლავ ცდილობს დუმილით ჩაჰკლას გულში დაგუბებული ბოლბა, მაგრამ არ ძალუძს... და აღელვებული განაგრძობს:

— ამბობენ, რომ ისინი ფრონტიდან გამოქცეული გერმანელი ჯარისკაცები არიან...

პანსს ცივმა ოფლმა დაასხა.

— რომელ პარტიზანს უნდა გადაურჩეთ! საბერძ-ნეთი, ნორვეგია, სამხრეთ სლავია, ჩვენი სისხლით დაპყრობილი ყველა ქვეყანა პარტიზანებმა მოიც-ვეს—პანს!

ზუმბერგის ეს სიტყვები საწამლავით ეწვეთე-ბოდა ყურებში პანსს, მას ელანდებოდა ხელგაწე-ლილი ბაგეების, პატივანდელი ქალების გვაძები, სისხლით მორწყული მინდორები...

— რას ამბობს ზუმბერგ! შურს იძიებენ, გესმის, შურს იძიებენ! კატასავით დაიხავლა პანსმა და თავი ჩაქინდა.

— შურს იძიებენ, მაშ რა იქნება!

ზუმბერგმა სიტყვა არ დაამთვრა და მწარე ფიქ-რებით გატაცებულ პანსს შეხედა.

პანსი თავის თავს ებრძოდა, გმინავდა...

— მაგრამ ეს ყველაფერი ჩვენ შინაშე არ გვეხება, რადგან ამაზე ფიქრები ფიქრობს ზუმბერგ, ფიქ-რები, ხომ გესმის!

— არა, არ დაიჯერო, პანს! ეს სულ ტყუილია! ამაზე ჩვენ უნდა ვიფიქროთ! — შეაწყვეტიბა ზუმ-ბერგმა.

ორივე ნადვლით გულშემოყრილი მობუზული ისხდნენ.

სამარისებურმა სიჩუმემ დაისადგურა და კვლავ გაისმა ზუმბერგის ხმა:

- ამბობენ...
- რას ამბობენ?
- კაპუტ — მესამე იმპერია!
- კაპუტ — ფიურერი!

ლ. არაგვიძე

გ ა შ ი რ ვ ე ბ ა

„გერმანიის საინფორმაციო ბიურო აცხადებდა, რომ წითელ არმიას არა აქვს ტანსაცმელი და ის ძონძებში დაის.“

„გაზეთი „ჰამბურგერს ფრეიდელანტ“ სწერდა: „ბოლშევიკური ჯარები უმეტესად ბევრად უფრო კარგად იყვნენ ჩაცმულნი და აღჭურვილნი ზამთრის პირობებში საბრძოლველად, ვინემ მათი გერმანელი მოწინააღმდეგენი.“

ნან. მ. ვაღბოლსკისა

— გერმანელი მოძალაძე — რა უბე-ღურება! ვის დაუფერო!

— რა უბირო ვინმე ყოფილა ეს ჩვენი ლავალი, როგორ აშკარად ღალატობს საფ-რანგეთის ხალხს.

— რას ამბობ, უბირო კი არა, სამპირთვანია: ერთი, როგორც საგარეო საქმეთა მი-ნისტრი, მეორე როგორც შინაგან საქმეთა მინისტრი და მესამე, როგორც ინფორმაციის მინისტრი, მთავრობის „თავმჯდომარეობასაც“ თუ სათვალავში არ მივიღებთ.

ფრონტის გაუთავიდან

ქარზი პარიკმახერი

- ჩვენი ასეულის ახალი პარიკმახერი კარგად მუშაობს.
- კარგად პარსავს?
- მერე როგორი გუშინ როგორც კი ამოიხედა პანსმა მიწურიდან, იმ წუთშივე წაადგინა თავი. („სამშობლოს სადარჯროში“)

ფრიცმა ისახელა თავი

ხმა გერმანელთა სანზრიდან — ფრიც, რა ვაღრიალებს ასე მწარეთ? ხმა საბჭოთა კავშირის მხრიდან — რუსი მეავტომატე დავიჭირე. პირველი ხმა — რაღას უდგებარ, მოიყვანე აქეთ ჩქარა! მმორკი ხმა — არ შემოძლია: ის მე არ მიშვებს! („გაგანადგურეთ მხერი“)

ფუსტი პასუსი

- აბელ მითხარი: რა განხვავდება კაიზერსა და ფიურერს შორის?
 - პირველი გააქვეს და მეორეს კი ჩამოახრჩობენ, ბატონო მასწავლებლო.
- გერმანელ ჯარისკაცთა ჩვეულებრივი საუბრიდან
- ფიურერი შეგვიბრდა, რომ სააღდგომოდ მოგვცემენ თითო ნაჭერ შაშხს.
 - საიდან იცის მან, რა საქმელს იძლევიან საქიოში. („გაგულისხვინი“)

ნახ. გ. ლომიძისა

— რას წვალთვს ფიურერი?
 — ძველი ხელობა გაიხსენა, როგორც მდებავმა.
 — ?
 — მისი რეკლამის ის ადგილი, სადაც ყოველ სეზონში შეტყვის დაწვევას გვბირდებოდა, მთლიანად გახუნდა და ახალ საღებავს უსვამს, რომ ხალხს თვალები მაინც აუჭრელოს.